

# ПРИЗИВ

Студентско-ученически бюлетин, бр.2, май 2008г.  
издава: Студентско-ученическо движение „Призив за образование”

## 1 ГОДИНА „ПРИЗИВ” – 1 ГОДИНА БОРБА ЗА БЕЗПЛАТНО, ОБЩОДОСТЪПНО И КАЧЕСТВЕНО ОБРАЗОВАНИЕ



На 11май 2008г. Студентско-ученическо движение „Призив за образование” навърши 1 година.

Инициативата се зароди като стихийна реакция от страна на група студенти и ученици срещу предвижданите промени в Закона за висшето образование. На 11май 2007г. „ПРИЗИВ” организира първата своя протестна акция срещу настъплението на пазарните механизми в образованието.

След 11май 2007г. част от активистите на „ПРИЗИВ” настояха групата да продължи своята дейност, въпреки че поведът, който я беше събрал (опитът да се въведе финансова автономия в университетите, а оттам и рязко покачване на таксите за следване), да беше преминал – та малко ли проблеми на образованието останаха?!

Последваха редица критични моменти (включително и най-долни предателства), но инициативата не угасна и от едно временно студентско-ученическо обединение по конкретен повод се превърна в постоянно работеща студентско-ученическа група с перспектива и намерение тя да прерасне в Организация на учащите в България.

„ПРИЗИВ” си постави за основна цел борбата за организиране на учащите, които да отстояват правото си (грубо погазено!) на безплатно, общодостъпно и качествено образование, което да даде на България личности – творци, обичащи своя народ и готови да му служат.

Същевременно нашето движение беше напуснато от много от първоначалните му инициатори: те не бяха готови за продължителна борба; те или въобще не вярваха в победата, или пък си мислеха, че тя ще дойде лесно и бързо, а когато това не стана, те също напуснаха; те не разбираха, че поставените цели изискват редовна и системна работа, а не кампанийност, скачане от проблем на проблем; те също така не вярваха в собствените си сили и в силите на учащите, а разчитаха на разни странични фактори (медийно внимание, пари по някоя програма на ЕС, помощ от разни чужди на делото „специалисти” и др.).

Въпреки това „ПРИЗИВ” не загина, а напротив – опирайки се на собствените сили, развивайки систематична и редовна организационна дейност, групата укрепна и проведе редица акции: участие в протестите на ученици, учители и учени; разлепяне на позиви; поддържане на електронна страница; участие в и организиране на дискусии в СУ по проблемите на образованието; издаване и разпространяване на студентско-ученически бюлетин и др. Всичко това доведе и до включването на нови студенти и ученици в „ПРИЗИВ”, до разширяване и развитие на инициативата.

Бюлетинът, който издаваме, е плод именно на това наше едногодишно развитие. Ние не си правим илюзии, че с една брошурка от 12 страници можем да преобърнем от раз доминиращите настроения на апатия и пасивност сред учащите. Но наш дълг като организирани учащи се е да посочваме проблемите на българското образование и пропастта,

към която го тласкат, и да изтъкваме, че това НЕ е необратим процес, че този процес има алтернатива, която се нарича: **образованието – бесплатно, качествено и общодостъпно – национален приоритет**. Нека поне това наше основно послание достигне до останалите учащи се. Ние сме сигурни, че най-будните сред тях, ако не днес, то утре непременно ще се включат в нашата Инициатива за създаване на Организация на учащите в България.

\*\*\*

*През април-май 2008г. студенти от Историческия факултет на СУ и активисти на „Призив“ проведоха редица срещи, обезпокоени от поредната атака на държавните власти срещу българското образование и по-специално срещу българския език. Всички единодушно осъдиха предложението да се отмени задължителното изучаване на българския език в училище и решиха да излязат със съвместна протестна декларация. Ето нейния текст:*

## **НЕ НА ПОСЕГАТЕЛСТВОТО СРЕЩУ БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК!**

Мафията в образованието и науката (МОН) в безсрамието си достигна дотам да предлага отмяна на задължителното изучаване на българския език в училищата. Желаяйки да угоди на изискванията на ЕС за въвеждане на матури за зрелостниците, МОН не се посвени да посегне и на българския език. Не е нужно да си националист, за да разбереш, че това е атака не само срещу нашия език, но и въобще срещу устоите на българската нация – няма общ език, няма и нация!

Този ход на МОН не е случаен, а е част от общата антиобразователна стратегия „Сатър“, която предвижда масово закриване на училища, тройно увеличаване на таксите за следване в държавните университети, съкращаване на хиляди преподаватели и учители, вероятно и закриване на БАН...

Във връзка с това „ПРИЗИВ“ се обръща към всички учащи се:

**ДА ДАДЕМ ОТПОР НА ПОСЕГАТЕЛСТВОТО СРЕЩУ БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК, ДА ЗАЩИТИМ НАШИЯ РОДЕН ЕЗИК!**

**ВЪН МАФИЯТА ОТ ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА!**

**ДА ЖИВЕЕ И ПРЕБЪДЕ НАШАТА СЛАВЯНО-БЪЛГАРСКА ПИСМЕНОСТ И КУЛТУРА!**

## **Студентското кредитиране – къде е конспирацията?**

На сайта на „Призив“ беше публикувана интересна статия от нашия колега от Журналистическия факултет – С.Патеев, озаглавена „Студентите ще бъдат поизлъгани от правителството“. Материалът разкрива в какво се състои измамата с прехваленото студентско кредитиране: днес 80% от студентите в България учат в държавни университети. В тях, като правило, таксите за следване, макар и абсолютно незаконни, са все още сравнително поносими за по-голямата част от студентите и техните родители (все пак държавата все още покрива 70% от разходите на студентите за следване). Тогава защо са нужни тези кредити? Много просто – чрез въвеждането им се „подготвя почвата“ за понататъшно оттегляне на държавата от субсидирането на висшето образование („студентите сами да се оправят“!) чрез предоставяне на финансова автономия на университетите, а отгук – 2-3 пъти по-високи такси за следване! И тогава вече студентите няма да могат без кредитите! Ето в какво се състои конспирацията! Все едно на един пациент да му подарят първо патерица, а после да му счупят крака. Въобще не може да се отрече на МОН, че са банда изпечени шмекери. Но и ние от „Призив“ не пасем трева, а следим изкъсо ходовете на тази антиобразователна мафия.

**КОЛЕГИ, НЕ ДОПУСКАЙТЕ ДА ВИ ИЗМАМЯТ С ФАЛШИВИ ОБЕЩАНИЯ ЗА „ЛЕКО СЛЕДВАНЕ“ С ПОМОЩТА НА СТУДЕНТСКОТО КРЕДИТИРАНЕ – ТОВА Е ПЪРВАТА СЪПКА КЪМ ВЪВЕЖДАНЕТО НА ФИНАНSOVA АВТОНОМИЯ В ДЪРЖАВНИТЕ УНИВЕРСИТЕТИ, А ОТТАМ – ДВОЙНО ИЛИ ТРОЙНО УВЕЛИЧАВАНЕ НА ТАКСИТЕ ЗА СЛЕДВАНЕ!**

## Показан „ремонт” на студентските общежития, финансиран от МОН

Днес, петък, 07.03.08 в Студентски град от 11:00ч тържествено бе открит реновирания 12-ти студентски блок на ТУ-София. Това стана в присъствието на министъра на образованието и науката, Даниел Вълчев, и Ректора на ТУ-София.

За откриването бяха приготвени за демонстрация няколко празни студентски стаи, които бяха в значително по-добър вид от останалите.

**Независим оглед, организиран от студентски представители обаче установи, че ремонтът на блока има по-скоро козметичен характер**, отколкото характеристиките на качествена и дълготрайна инвестиция. Външната изолация, боядисването, мазилката, общите помещения, обзавеждането, баните, подовите настилки не биха издържали проверката на какъвто и да е сериозен технически контрол.

**Министърът не прояви интерес да провери качеството на реновирания блок** извън „демонстрационните” стаи.

**Министърът се похвали** за заслугите си и за подаръка на МОН за студентите. Ректора на ТУ-София също благодари. Единствено студентите бяха ощетени, защото този „подарък” е доста скъпоструващ и ще бъде плащан с пари на студента. Досега наемът за малка тройна стая бе 17.83 лв. на човек с депозит от 10 лв. След „подаръка” от МОН, наемът скача над два пъти – става 38 лв. на човек, а депозита става 100 лв. Този „подарък” струва на 800-те студента в 12-ти блок над 270 000 лв. ежегодно увеличение на заплащането от собствени средства.

На въпросите на журналисти, **не е ли необосновано покачването на наема в този реновиран блок, Министърът и Ректорът бяха единодушни: „след като студента има пари за цигари и кафе, може да понесе и такава такса”**. С което обосновката на драстичното покачване на наема бе изчерпана.

**В края на събитието Министърът се отправи към правителствения Мерцедес „С-класа”,** чиято годишна поддръжка струва не по-малко от реновирането на блока. В същото време обаче Ректорът на ТУ-София, покани Министъра в един от няколкото нови служебни автомобили, платени от студентски такси. Студентите се прибраха по стаите си и започнаха да пресмятат как да плащат наеми с 50-те лева официална стипендия, отпускана за отличен успех или поради нисък доход.

### Равносметката от това събитие е:

- Безплатни правителствени подаръци в България няма, напротив – те за задължителни, двойно заплатени и то на неоправдано високи цени и с много посредствено качество;
- Студентът трябва да се откаже от „цигари и кафе” за да плаща за некачествени ремонти, скъпи правителствени и ректорски разходи, които се отчитат непрозрачно;
- МОН и Даниел Вълчев за пореден път доказаха, че Образованието и Науката са държавен приоритет на думи, но изпълнението е изцяло в полза на личните интереси и на приближени кръгове.



<http://sroksos.blogspot.com/>

ЗАБЕЛЕЖКА: Към материала на СРОКСОС добавяме и едно интересно мнение, изказано от Ректора на СУ „Климент Охридски” – проф. Илчев. В интервю от в-к „Стандарт” (25 март 2008г.) той най-цинично заявява: „Що се отнася до цените в общежитията,

*смятам, че тяхното повишаване е неминуемо”. За нас остава въпросът защо не обяви това в своята „новаторска платформа”, благодарение на която беше избран за Ректор. Ние от „Призив” обещаваме на проф. Илчев, че ще направим всичко възможно „новаторското” му обещание за неминуемо повишаване цените на общежитията да не остане без реакция от страна на студентите – както е казал народът: „Каквото повикало – такова се обадило”...*

## **Образователна сегрегация**

На сайта на „Призив” беше публикувана статията на Ив.Аладжов „Голямата разпродажба – Висшето образование”. В нея се разглежда проблемът с навлизането на пазарните механизми в образованието, превръщащи го от право за всеки в стока, достъпна само за най-платежоспособните. Така приватизацията на образованието спомага за задълбочаването на социалната диференциация: едно малцинство от богати младежи осигуряват бъдещето си, но огромното мнозинство деца от бедни и среднозаможни семейства попадат в категорията „хора без перспектива”.

Към това Ив.Аладжов изтъква, че високите такси в частните университети съвсем не означават по-високо ниво на образованието – поставяйки го изцяло на пазарни релси, близко е до ума, че частното образование ще предлага на пазара още и „взимане” на изпити и дори „дипломиране” без всякакво интелектуално покритие (но за сметка на това – със сериозно финансово покритие).

Ив.Аладжов отхвърля и мита за по-високи научни резултати в частните университети – в тях научно-изследователската дейност загърбва обществените интереси и започва да обслужва единствено интересите на частния собственик на учебното заведение, търсец само и единствено максимализация на своята печалба, пък след това, както се казва, „ако ще и потоп”...

„Призив” има намерение в най-скоро време да организира беседа с Ив.Аладжов относно проблемите на образованието. За нея ще научите своевременно на нашия сайт.

## **Алтернативи на неолиберализма в образованието**

На 23 април 2008г. „ПРИЗИВ” организира беседа по най-актуалните проблеми на образованието с доц. Н.Стефанов, преподавател от СУ. Н.Стефанов изложи своите възгледи по следния начин: в момента в българското образование се извършва процес на налагане на неолибералната стратегия, изразяваща се в установяване на контрол от страна на т.нар. „бизнес” над университетското пространство, на налагане на редукационизъм (означаващ съкращаване на учебни програми, съкращаване на преподаватели, закриване на университети и училища и т.н.) и, не на последно място – „вмъкването” на „пазарния принцип” по отношение на желаещите да се учат (т.е. само който има достатъчно пари, той ще се учи; другите не). Като АЛТЕРНАТИВА на тази зловеща антистратегия, заплашваща не само окончателно да съсипе българското образование, но и да изпрати въобще българския народ в историческото небитие, доц.Стефанов дава следните предложения (до голяма степен припокриваща се с нашите виждания за това по какъв път трябва да се върви напред): борба за създаване на ОБЩЕСТВО НА ЗНАНИЕТО, т.е. система на възпроизводство на социален и материален живот на общество, при което възпроизводство ключов фактор е иновацията, а ключов субект – творческата личност („Homo creativus”). Това може да бъде постигнато чрез дълбока демократизация на системата на образованието – тази демократизация следва да се осъществи чрез системата на „демократията на участието”; нужно е създаване чрез „демократията на участието” на система за обществен контрол върху системата на образованието; формиране на система за образование, предполагаща равенство на шансовете, т.е. образование за всички можещи, способни и талантливи, а не само и толкова за онези, които имат паричните възможности за това. В тази област трябва в максимална степен да се въведе „солидаристкия подход”, притежаващ свойствата на стратегическа, на дългосрочна ориентация и перспектива.

За по-подробно запознаване с идеите на доц.Стефанов препоръчваме на читателите неговия материал „Относно създаването на работеща алтернатива на неолиберализма в образованието”, който е качен на нашия сайт. В най-скоро време ще бъде качен и аудиозапис от дискусиата с доц.Стефанов.

## **„Циркът на ужасите”... ...и кой изпраща българските младежи в него**

В края на март 2008г. стана известен нов случай на чудовищна експлоатация, граничеща с робството на две български деца от Долна Оряховица. Заминали заедно с родителите си в Италия, те започват от началото на 2008г. да се трудят в цирк при ужасяващи условия: живеели са във фургон заедно с животните от цирка; работели са по 15-20 часа на ден (срещу 100 евро заплата при обещани 480!) и при това какво – едно от момичетата (на 19 год.) е трябвало да се гмурка в прозрачна вана с ледено студена вода, пълна с пирани, а сестра ѝ (на 16 год.) е била поставяна в съд, в който хвърляли змии, паяци и насекоми за кеф на зрители с извратени човешки ценности. Италианските власти са реагирали по сигнал на един от свидетелите на това безподобно потъпкване на човешкото достойнство и собствениците на „цирка” са арестувани, а българското семейство е настанено в център за бежанци.

Но за нас от „ПРИЗИВ” въпросът не се изчерпва с това. За нас виновниците стоят в управлението не толкова на цирка, а в управлението на италианската и българската държава, които са създали условията да се стигне дотук: великата италианска „демократия”, един от стожерите на Европейския съюз е субсидирала с хиляди евро този цирк в продължение на години, при положение, че в него са работели при подобни робски условия още много други емигранти от Източна Европа; българските управници, които от близо 20 години не престават да се кълнат, че правят всички промени и реформи в името на човешките права, да отговорят защо тези две момичета са лишени от конституционно гарантираното им право да се учат, защото родителите им са били лишени от конституционно гарантираното им право на труд и, търсейки изход от страховитата бедност в своя роден край, са тръгнали да си търсят късмета зад граница? Защо?!?

В една съвременна българска песен се пее:

*„Като мащеха Родино,  
за децата си сега.  
Хляб да търсят по чужбина,  
тръгват с болка и тъга.”*

Такава е истината. За нея ние ще търсим сметка на управляващите. За да няма повече „циркове на ужасите”, за да има всеки гарантирано право на образование и труд!

### **За някои от основните проблеми на българската образователна система Жеко Димитров**

Проблемите в нашата образователна система се разгарят в началото на 90-те години. Грешката на българските политици беше тази, че те пристъпиха към унищожението на образователната система отпреди 10.11.1989 вместо да направят градивно реформиране на системата на образованието.

1.МАТЕРИАЛНА БАЗА В УЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ – тя е амортизирана, а държавата не подпомага активно нейното подобряване. Това налага събирането на пари от ученици и родители, което на практика води до особен вид платено образование, противоречащо на чл.53, ал.3 от Конституцията: „ОСНОВНОТО И СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В ДЪРЖАВНИТЕ И ОБЩИНСКИТЕ УЧИЛИЩА Е БЕЗПЛАТНО...”. Проблемът е и със събираните в много основни и средни училища „такси” за поддържане материалната база. Българската държава в лицето на МОН и Министерството на финансите не спазва според мен и чл.53, ал.6: „ДЪРЖАВАТА НАСЪРЧАВА ОБРАЗОВАНИЕТО, КАТО СЪЗДАВА И ФИНАНСИРА УЧИЛИЩА...”.

2.КАЧЕСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО – качеството на образованието конкретно в България пада най-вече заради ниското ниво на учебниците и учебните помагала, както и поради хаосът сред тях. Например учебник по биология за 7. клас може да се намери от няколко издателства и дори в няколко варианта на едно и също издателство. Най-лошото е, че учебният материал в различните учебници и на различните издателства се различава или пък е един и същ, но е представен по различен начин. Това води до нееднаква подготовка на всички ученици, а с това се обезсмислят и сега въведените матури (държавни зрелостни изпити) след 12. клас. Изучават се учебни предмети, които са отпаднали от практиката; техническото образование е остаряло и завършилите такова средно образование трябва да

държат квалификационни курсове, за да могат да работят с нови технически системи, а не със заложените за изучаване отпреди 20-25 години.

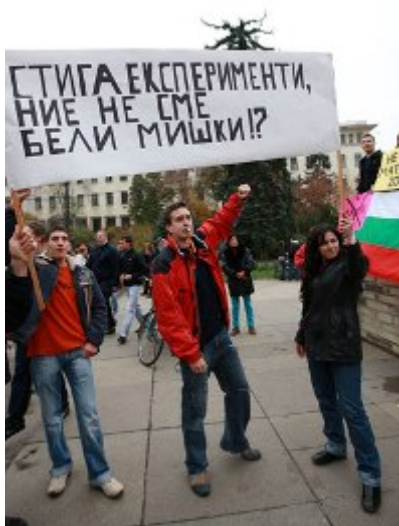
3.ЕДИН КОНКРЕТЕН ПРОБЛЕМ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ ГИМНАЗИИ ПО ЖЕЛЕЗОПЪТЕН ТРАНСПОРТ – КВАЛИФИКАЦИОННИТЕ КУРСОВЕ НА БДЖ – от тези проф.гимназии излизат бъдещите кадри за работа в БДЖ и компанията „Железопътна инфраструктура”. Срокът за обучение по предлаганите от тези средни училища специалности е 4-годишен. Въпросът е, че БДЖ организира квалификационни шестмесечни курсове, които обучават в същите специалности, в които се учи 4 години в проф. гимназии по ж.п.т. Предполагам, че посоченият пример е актуален и за други проф. гимназии с тясна специализация на обучение. На практика се обезсмисля 4 годишното обучение по дадена специалност в проф. гимназии по ж.п.т.

4.ПРОБЛЕМИ,СВЪРЗАНИ С УЧИЛИЩНИТЕ БЮФЕТИ И СТОЛОВЕ – предлаганата храна в училищните „лавки” според оценката на лекари и диетолози е нездравословна. Решението на този проблем с тестените закуски е възстановяването на закритите в повечето училища училищни столове. Тяхното възстановяване не изисква огромни финансови средства от страна на МОН и МФ, тъй като помещенията за тези столове са построени и сега служат за убежище на паяци и буболечки. Дори, след като държавата е абдикирала от функциите си по смисъла на чл.53, ал.6 от Конституцията, тези столове биха могли да бъдат възстановени и с помощта на частни фирми под непосредствения контрол на съответното училище, неправителствени организации и държавата. Въпросът е тези столове да работят и предлаганата от тях здравословна храна да е на такава цена, че да бъде достъпна за всички ученици.

5.ПРОБЛЕМЪТ С НАРКОМАНИЯТА – не бих казал, че причините за употребата на наркотици сред младежта се дължат на семейството. Бих казал, че причината е „якото” в наркотиците. Дори те са влезли в училищния бит. Според мен употребата на наркотици не е предизвикана от търсенето на силни преживявания, а от самата култура сред учащите се (младежта). За това няма как да бъде винено МВР, тъй като пълен контрол в самите училища няма как да бъде осъществен. Но нека поне да се извършват проверки преди влизане на учениците в училищата. Тази мярка е крайна и радикална, но просто друг начин няма, а сега охраняващата училища фирма „ЕГИДА” няма правомощия да извършва проверки, в това число и обиски. Проблемът също е как да се извършва контрол и в извънучебно време, тъй като тогава върху голяма част от учащите се няма как да се извърши контрол. Семейството вече не е факторът, който може да осъществи тази контрол – нека да не забравяме, че повечето родителите работят на повече от едно работно място.

София, 6.01.2008г.

## Ученически протест срещу експериментите на МОН



На 16 април 2008г. в центъра на София се проведе ученически протест, организиран от випуск „Единство” и Движение на родителите за качествено образование. Организаторите на протеста разпространиха следния материал: *„Два месеца преди провеждането на матурите МОН прави изменения в закона, отменящи всички критерии за оценяване на матурите. Въвежда се ОСВОБОЖДАВАНЕ от МАТУРА за Италианския лицей и други „елитни” училища.*

*МОН тепърва изготвя НОВИ тестове, различни от „примерните” публикувани на сайта му. Тези, както и предишните, не отговарят на нито един световен тестови стандарт и НЕ ОЦЕНЯВАТ реалните знания на учениците.*

*Нито тестовете, нито тестовите компоненти са предварително апробирани.*

*Новите тестове оцеляват учениците, направили своя избор за втора матура в края на февруари въз основа на обявените „примерни” тестове и ги лишават от право на избор и пълноценна реализация.*



За да не бъдат випуски 2008, 2009 и 2010 опитни зайчета, в Народното Събрание е внесено предложение, оценките от матурите за тези випуски, по желание на ученика, да НЕ СЕ вписват в дипломата, а в отделно свидетелство.”

Самите ученици (няколко десетки на брой) издигнаха лозунги „Не ни лишавайте от бъдеще”, „Ние не сме опитни зайчета”, „Дискриминация: „елитните” – освободени от матура” и др.

Дейци на „Призив” също се включиха в организацията на протеста и разпространиха свои

материали сред дошлите ученици. Бяха направени и изказвания от наша страна, в които се подчертаваше важността на ученическото самоорганизиране и се даваше за пример успешната борба на учащите в Унгария, които заставиха тази пролет правителството да отмени антиконституционните такси за следване в университет.

### **„Борба за знание”: противодействието на сръбските студенти срещу посегателствата в образованието**

В края на 2007г. наши сръбски колеги ни подариха книгата „Борба за знание”, разказваща за най-съществената проява на сръбските студенти до момента – тримесечните (от октомври до декември 2006 г.) протестни акции, водещи своето начало от Белградския университет и още по-точно от неговия Философски факултет. В условията на превръщането на знанието и изследванията в стока, подвластна на пазара, при което студентите са принудени, вместо да развиват своите умения в избраната област, да „откупват” следваната специалност и избраните дисциплини; на непрекъснато оттегляне на държавното финансиране и стоварването му върху джоба на студентите (покачване на таксите за следване, на учебниците и административните плащания); на допълнително ограничаване на достъпността до образованието чрез следването на „западни” модели – неравностойно отнасяне към бакалаври и магистри и внасянето на т.нар. кредитна система, водеща единствено до нови неблагоприятни за учащите се усложнения, те осъществяват открита борба за знание, отстоявайки своите непосредствени студентски права и интереси.

Студентите издигат следните основни искания:

- таксите за обучение да се намалят с 50%, размерът им да се аргументира, а университетите да дават отчет за своето финансово състояние пред обучаемите;
- дипломираните студенти да бъдат в равностоен статут (в т.ч. на законодателно ниво) – да се признае равнозначност между студентите с бакалавърска (4-год.) диплома и тези, получавани след изкарване на нововъведената магистърска (3+2 год.) степен;

Протестните акции са белязани от следните най-крупни действия: блокиране на Ректорската сграда на Белградския университет (по време на заседание на висша институционална образователна структура, подобна на Съвета на Ректорите у нас) и окупирането за една седмица на Философския факултет. Решенията за проявите са се взимали единствено на открити за всички участници събирания и такива са проведени десетки. В тези форми на съгласуваност са действали и борбени студентски организации като „Прогресивна университетска общност „Доситей Обрадович” (за нея може да прочетете специален материал на нашия сайт). Това са местата, където са се родили и основните лозунги, видени през множеството акции и шествия:

**„Долу таксите за следване!”**

**„Ние се учим – те печелят!”**

**„Блокирайте факултета – знанието не е стока!”**

Организирана е и подписка, в подкрепа на студентските искания, зад които застават над 17 000 студента.

Ние от „Призив“ изцяло подкрепяме потвърдения от сръбските колеги основен принцип – когато се действа съвместно, всички са творци в подобряване на условията, в които работим и живеем. Все по-очевидно е, че между официална и неофициална Сърбия, България, Гърция, Франция, Германия и т.н., и т.н., ще останат да зееят все по-големи и по-големи пропасти. В духа на усилията на учащите се в нашата страна споделяме всеки изпълнен с вяра устрем, подобен на този от Сърбия, водещ към силното желание да се гради истинска демократична алтернатива на сега съществуващата система.



МАЙ 68– „Начало на една продължителна борба”

Нантер се надигат студентите от всички останали френски университети начело с Парижката Сорбона, че дори и гимназистите. Започва масова окупация на висшите учебни заведения – студентите ги обявяват за автономни народни университети. Паралелно със студентите се надигат и стотици хиляди френски работници. Рамо до рамо, под червеното знаме с лика на Че Гевара, студенти и работници обявяват война на всичко закостеняло, ретроградно и предизвикващо мизерия, безработица и безперспективност. В продължение на цял месец френската младеж, сплотена както никога до тогава, се бори за своето бъдеще.

Под влияние на френските събития студентски бунтове избухват още в САЩ, Германия, Испания, Италия, Белгия, Аржентина, Панама, Перу, Бразилия и др. – може да се каже, че ако 1848г. е „Пролет на народите” (да си спомним за демократичните революции, избухнали тогава в Европа и при това отново започнали от Франция!), то 1968г. е „ПРОЛЕТ НА МЛАДЕЖТА”.

Макар и да не завършват с победа (за което между другото ни най-малко не са виновни студентите), тези величави борби на световното студентство начело с френските учащи се са една от най-славните страници от историята на международното младежко съпротивително движение.



## Нужен ни е духът на МАЙ'68-ма

През май 2008г. се навършват 40 години от славните майски борби на френските студенти срещу закостенялата френска „демокрация”.

Всичко започва в края на март 1968г., когато студентите от Нантер възроптават срещу безконтролното стопанисване на средствата за образование от страна на университетската администрация.

В началото на май 1968г. френските власти опитват да накажат смелите студенти, които са дръзнали да попитат какво се случва със средствата, отпуснати за тяхното обучение .

Тогава обаче в знак на солидарност с



Ние смятаме себе си, дейците на „ПРИЗИВ”, за носители на духа на МАЙ'68-ма, а за наше призвание смятаме неговото разпространение сред българската младеж. За нас духът на МАЙ'68-ма означава край на пасивността и апатията сред младежта, активна съпротива срещу настъплението на пазарния тоталитаризъм, солидарност между учащите се и, не на последно място – борба за демократично разрешаване на социалните и образователни проблеми. Нужно е този дух да овладее съзнанието на голямото



мнозинство учащи се в България, за да успеем в най-скоро време да защитим погазеното си право на безплатно и общодостъпно образование, на достоен живот в нашата Родина, на гарантирано бъдеще за българската младеж.

**2 юни 1876 г. – 2 юни 2008 г.:**

## **132 години Христо БОТЕВ ни учи на БОРБА**



худ. Б.Ангелушев

*И в това царство кърваво, грешно,  
царство на подлост, разврат и сълзи,  
царство на скърби - зло безконечно!  
кипи борбата и с стъпки бързи  
върви към своят свещен конец...  
Ще викнем ние: "Хляб или свинец!"*